

UKRAINIAN NEWS

Передплата і ересилання:
постамт ULM - Donaau
Виходить двічі на тиждень:
у середу і суботу.

Дозволені: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Гроші пересилати: Bankkonto
Nr. 01714 Bayerische Hypotheken-
und Wechselbank, Filiale Neu-Ulm.
Ціна на місяць з поштовими
витратами 8RM. Часопис висилає-
ться після одержання грошей.

Українські Вісті

Ціна - Preis 1.- RM.

UKRAINISCHE ZEITUNG

Verlags- und Versand-
postamt: ULM (Donaau)
Erscheint zweimal wöchentlich:
Mittwoch und Samstag

Lizenz: Authorized by European
Com. Civil Affairs Division - APO 757
- AG 383.7 - GEC-AGO - 14. July 1947

Zahlungen:
Bankkonto Nr. 01714 Bayerische Hypo-
theken- u. Wechselbank, Fil. Neu-Ulm

Bezugspreis: Durch Postbezug im
Monat RM 8.-, aussch. Zustellgebühr.
Das Abonnement ist im voraus zahlbar.

Середа, 21 січня, 1948 р. — Число 7 (159) Рік IV

Mitwoch, 21. Januar 1948 — Nr. 7 (159) Jahrgang 4

Напруження між Болгарією і Туреччиною

СОФІЯ (Ндф). 17 січня. За по-
відомленням з Софії, болгарський
уряд вжив суворих заходів проти
турків болгарської державної прина-
лежності в Болгарії: він змусив
усіх турків, що живуть коло бол-
гарсько-турецького кордону, пересе-
литися до північної Болгарії. Пере-
селення турецької меншини триває
далі.

Турецька преса вбачає в пересе-
ленні турків пролог до сконцентру-
вання болгарських військ вздовж
болгарсько-турецького кордону. Вона
вимагає від уряду пильно стежити
за подіями. З Анкари сповіщають,
що турецький уряд обмірковує те-
пер дипломатичні кроки супроти
Болгарії. А деякі повідомлення го-
ворять навіть про наміри Туреччини
звернутися в цій справі до ООН.

Міжних репарацій із західних зон для СРСР

ВАШІНГТОН (АП). 16 січня.
В середу американський міністер
військових справ К. Роял заявив
перед зовнішньо-політичною комісі-
єю сенату, що з 1 січня п.р. при-
пиняться вивіз промислових споруд
із Західної Німеччини до СРСР.

У військовому комітеті ООН

НЬЮ-ЙОРК (АП). 16 січня. Де-
які делегати військового комі-
тету Об'єднаних Націй обмірковують
тепер питання про численність
міжнародних збройних сил, які бу-
дуть потрібні на той випадок, коли
араби чинитимуть спротив здійс-
ненню поділу Палестини. Про це
писав "Нью-Йорк Таймс" у середу.
Згідно з повідомленням часопису,
запропоновано творити таку бойову
одиницю з 50 тис. воїнів. Вона
складатиметься з двох дивізій пі-
хоти, декількох з'єднань повітряної
флотії і значного числа військових
кораблів берегової служби, голов-
но дрібнішого й середнього розмірів.

"Чистка" в Берліні

БЕРЛІН (ЮП). 15 січня. В колах
англійської військової влади стало
відомо, що союзна військова
влада провела в Берліні "чистку
акцію", наслідком чого звільнено
всіх німців, що перебували на
службі при союській військовій
владі, але не мешкали у союсько-
му секторі Берліну. Крім того,
безпартійних німецьких службовців
у німецьких органах управління
союського сектору Берліну замі-
нено членами СЕД. Всі німецькі
автомашини, що хотіли б їхати до
російської зони, з 15 грудня 1947
року мусять мати спеціальну пере-
пустку.

Війна нервів у Палестині

КАІР (Дена-Ройтер). 16 січня.
Арабські країни мають намір без-
посередньо після виведення англій-
ських військ, увійти до Палестини,
— повідомив представник Арабсь-
кої Ліги. Всіма операціями в Пале-
стині керує заснована недавно
арабська головна квартира.

За повідомленням ЮП з Єрусали-
му, у внутрішній частині міста
Гайфи знову дійшло до важких
вуличних сутичок. Влада була зму-
шена ізолювати портовий квартал.
Всі кораблі, призначені до Гайфи,
беруть курс до інших портів. Під
час нападу на жидівські населені
пункти на південь від Єрусалиму
сотні арабів потрапили на міну
поле і зазнали важких втрат. Ан-
глійські війська, підтримувані літа-

ВАШІНГТОН (Дена-Ройтер). 16
січня. Англія, Франція і США по-
годилися покинути не скликані нової кон-
ференції 16 держав, учасник в Мар-
шалового пляну. Про це рішення
трех великодержав стало відомо в
четвер після того, як англійський
посол у Вашингтоні лорд Інверчепел
і французький посол Г. Бонне від-
були 45-тихвилинну нараду з дер-
жавним секретарем Р. Леветом. По-
закінченні наради Бонне сказав пре-
ставникам преси: "Ми завжди
досягали цілковитої згоди. Було б
передчасно скликати конференцію
16 держав, поки дебати з приводу
Маршалового пляну в американсь-
кому Конгресі не ввійшли в кон-
кретну стадію".

Франція й Англія мають створи-
ти спеціальну комісію, яка відві-
дає всі 16 країн, щоб зробити під-
сумок дотеперішніх наслідків при-
готувань в справі європейської до-
помоги. Ця Комісія складе, крім
того, проект майбутньої європейсь-
кої організації, координування еко-
номічних засобів.

Як повідомляють з Вашингтону,
під час дебатів багато членів уряду
висловили свої погляди на план єро-
пейської відбудови. Перед зовніш-

ньо-політичним комітетом палати
депутатів міністер оборони Форрес-
тет сказав, чи не слід, бува, ста-
вити питання про надання США
військових баз як компенсацію за
допомогу Європі. На засіданні од-
нієї сенатської комісії міністер фін-
ансів Снайдер вказав на те, що
40% передбачених засобів будуть
передані в формі позики.

ВАШІНГТОН (ББС). 17 січня.
Державний секретар США Маршал
опублікував сьогодні заяву, в якій
спростує припущення, нібито США
вимагатимуть за свою допомогу
військових баз в Європі. За його
словами США лише бажають допо-
могти відбудові Європи і зовсім не
розраховують на такі бази.

НЬЮ-ЙОРК (АП). Часопис "Нью-
Йорк Таймс" подає, що американсь-
ке міністерство закордонних справ
поділило країни, які одержуватимуть
допомогу в рамках Маршалової
програми, на такі чотири групи,
залежно від їхньої платоздатності:
1) Країни, що не потребують
сплачувати допомогової доставки:
Греція, Австрія. 2) Країни, від яких
можна сподіватися сплати: Швай-
царія, Португалія і Туреччина. 3)
Країни, що одержать позику: Шве-

ція, Норвегія й Ірландія. 4) Країни,
що одержать і як позику, так і
безкоштовні доставки: Англія, Фран-
ція, Італія, Голландія, Бельгія, Люк-
сембург, Данія й Ісландія. Німеччи-
на становить окремий виняток, бо
всі лишки вже призначено для оку-
паційних держав. Цей поділ ще не
означає сталої обіцянки кожній з
країн, але, як наслідок ретельного
вивчення, дає знову пізнати різни-
цю в платничих можливостях.

Критикує Маршала

ВАШІНГТОН (Ндф). 17 січня.
Сенатор Г. Бол, член зовнішньо-
політичної комісії при сенаті, за-
явив представникам преси, що на
його думку, Конгрес "значно ско-
ротить" суми, передбачені на Мар-
шалів плян, як спробу американсь-
кого міністра закордонних справ
приховати свою нездатність, і до-
дав: "Нездатність Маршала як між-
народного стратега можна бачити
хоч би з того факту, що він був
одним з головних радників на
конференціях у Ялті, Теграні й Потс-
дамі, де зроблено багато поми-
лок, що сприяло теперішній міжна-
родній кризі".

В Лондоні опубліковано «Протокол М»

БЕРЛІН (ЮП). 16 січня. "Про-
токол М" (дивись попереднє ч. У.В.)
— ред) таємний комуністичний план
поборювання Маршалового пляну
шляхом організації страйків у Рур-
ській області, за одностайними по-
відомленнями пресових агенцій, ви-
кинула одна з союзних держав. Пер-
шим з часописів опублікував цю
програму ліцензійований французь-
кою окупаційною владою берлінсь-
кий "Курір". У Лондоні стало ві-
домо, що про план знали в столи-
цях трьох західних великодержав
ще до його опублікування.

ЛОНДОН (ЮП). Англійське мі-
ністерство закордонних справ опу-
блікувало в п'ятницю оригінальний
текст т. зв. "Протоколу М", вказів-
ок для поведінки комуністів в Рур-
ській області. Представник міністер-
ства пояснив: "Інформації, що
надійшли з Німеччини, підтверджу-
ють наш власний погляд, що йдеться
тут про правдивий документ. Із
зрозумілих причин ми не можемо
подати, яким чином документ пот-

рапив до нас, але він був у британ-
ських руках раніше, ніж його зміст
опубліковано в Лондоні". Відповіда-
ючи на запитання представників
преси, представник міністерства
заявив, що документ передано
французьким та американським уста-
новам у Німеччині, а росіянам не

передано. Він дав зрозуміти, що
автори "Протоколу М" відомі ан-
глійським чинникам.

ГАМБУРГ (АП). Провідник соці-
ял-демократичної партії Німеччини
д-р Курт Шумахер повідомив у
четвер, що в нього є копія кому-
ністичного "Протоколу М".

СЕД твердить: провокаційний фальсифікат

БЕРЛІН (АП). 16 січня. В сво-
єму органі "Ноес Дойчлянд" СЕД
назвав "Протокол М" фальсифіка-
том, американсько-англійської та-
ємної служби". Часопис, між ін-
шим, розцінює публікацію пляну
як "негідну провокацію, щоб від-
вернути увагу від важких ударів,
яких завдають тепер англо-амери-
канський монополічний капітал і йо-
го агенти німецькому народові".

Таємний "Протокол М" — не
низька провокація, — заявив бер-
лінським радіокерівник комуністич-
ної партії англійської зони Макс
Райман. Ця провокація, що бере свій
початок з Лондону, ставить собі
за мету відвернути трудящих від
боротьби Німеччини, щоб легше

можна було здійснити, мовляв, утво-
рення західно-німецької держави.

Пропагандивна трансляція з Москви

ФРАНКФУРТ (АП). 16 січня. В
четвер увечері, від 20 годин 30
хвилин до 21 години за німецьким
часом, московське радіо пересилало
пропагандивну трансляцію до шах-
тарів Рурщини. Невідомо, чи це ра-
діопересилання зв'язане з комуні-
стичним пляном "Протокол М". На-
прикінці радіостанція дала коротке
політичне пояснення, що рурські
шахтарі можуть досягти задовіль-
ного життя лише через німецьку
єдність, і тим самим повторила
твердження Москви, нібито єдність
Німеччини обстоюють лише кому-
ністи.

Розмова про східно-євро- пейську федерацію

БУКАРЕШТ (Дена-Ройтер). 16
січня. Під час офіційної візиту до
Румунії болгарський міністер-прези-
дент Георгій Дімітров підписав пакт
про дружбу і взаємодопомогу між
Болгарією і Румунією. Румунський
міністер-президент Петру Гроза 20
січня підпише таку саму угоду з
Угорщиною. Далі на початку лю-
того Дімітров вирушає до Чехо-
Словаччини, щоб так само укласти
з нею договір. Румунія і Болгарія
мають, крім того, намір укласти

договори про дружбу з Польщею.

БУКАРЕШТ (Радіо-Мюнхен, РШТ).
18 січня. Вчора опубліковано текст
угоди між Болгарією і Румунією,
що буде чинною на 20 років. Пе-
ред своїм поверненням до Болгарії
Дімітров говорив про федерацію
східно-європейських держав, до
складу якої мали б увійти: Юго-
славія, Болгарія, Албанія, Угорщи-
на, Румунія, Польща, Чехо-Слова-
чина і, може, навіть Греція.

* РИМ (Радіо-Мюнхен). 19 січня.
Сьогодні в італійській столиці відкрився
26-й національний конгрес соціалістич-
ної партії Італії (соціалісти Ненні). В
ньому беруть участь до 1000 делега-
тів з Італії й інших країн. Конгрес
остаточно вирішить питання про даль-
шу співпрацю між соціалістами і кому-
ністами.

* ЛОНДОН (Радіо-Беромюнстер). 19
січня. Вістон Черчил повернувся знову
до Англії з відпочинку в Марокко (Пів-
нічна Африка).

* ПАРИЖ (ББС). 19 січня. Генераль-
ний секретар Об'єднаних Націй Трігве
Лі заявив, що наступна сесія ООН від-
будеться в одному з таких міст: Же-
неви, Гаази, Парижі або Брюсселі.

* АНКАРА (ГА). 19 січня. Югосла-
вія викликала свого посла в Туреччині
для участі в нарадах послів, акредито-
ваних в інших країнах. Мета нарад—
обговорення можливих дипломатичних
наслідків, якщо Югославія визнає грець-
кий повстанський уряд Маркоса.

* ВАШІНГТОН (Радіо-Мюнхен). 19
січня. Американський міністер сіль-
ського господарства Ендерсен назвав
учора 1947 рік роком безприкладного
розквіту сільського господарства США.

* ЛОНДОН (ББС). 19 січня. Завтра
знову починаються засідання британ-
ського парламенту. В четвер Бевін
зробить огляд зовнішньої політики в
зв'язку з провалом конференції чоти-
рьох у грудні минулого року. Слідом
за виступом Бевіна відбудуться дво-
денні дебати про зовнішню політику
Англії.

* НАНКІН (РШТ). 18 січня. На
думку дипломатичних спостерігачів,
вирішальна боротьба за Манджурію
почалася.

* МАЛЬТА (ББС). 18 січня. До
Мальти прибуло 5 американських ко-
раблів: одна авіаматка, два крейсери
і два есмінці.

* МАЛЬТА (ББС). 19 січня. До
Мальти прибуло 1000 воїнів морської
піхоти. Вони будуть розподілені на
американські військові кораблі в Серед-
земному морі, які ще не укомплекто-
вані морською піхотою.

* СЕОЛ (ГА). 18 січня. Корейська
комісія ООН відбула в суботу своє
п'яте засідання. Наступне відбудеться
в понеділок.

* БАГДАД (ГА). 18 січня. На знак
протесту проти укладення англо-ірак-
ського договору студенти оголосили
триденний страйк.

* ВАРШАВА (ББС). 17 січня. Поль-
ща відзначає сьогодні третю річницю
звільнення Варшави. З цієї нагоди
завтра у всіх церквах відбудеться
спеціальна церковна відправа.

Гаванська конференція триває далі

ГАВАННА (ЮП). 15 січня. Міжна-
родна конференція торгівлі і за-
вантажності, в якій беруть
участь представники 58 націй, від-
буває вже 7-ий тиждень свої на-
ради. В Гаванні гадають, що кон-
ференція триватиме далі, ніж до
призначеного на кінець тижня тер-
міну. З огляду на безліч друго-
рядних пунктів, наради відбуваються
повільно, а тим більше, що є ще
багато сотень додаткових пунктів
пропозицій до проекту, опрацю-
ваного в Женеві. Лише один з
6-ти головних комітетів — заванта-
женості і економічної активності —
виконав покладені на нього обов'яз-
ки. Однак в колах конференції
певні того, що пошастить опрацю-
вати Карту запланованої міжна-
родної організації торгівлі. Карта
буде чинною, якщо її ратифіку-
ють 20 членів.

Плян, що готує нову війну

Спеціальний кореспондент швейцарського часопису „Neue Zürcher Zeitung“ подає цікаві деталі з приводу нового п'ятирічного плану Советів. Плян накреслює величезні завдання, які всіма силами тотальної держави швидкими темпами запроваджуються в життя. 155 мільярдів рублів призначено для виконання плану, згідно з яким Совети матимуть в 1950 році потужну індустрію, потенціал якої буде дорівнювати половині того, що мала Америка в 1945 році. Між 1955 і 1957 роками Совети сподіваються цілком наздогнати Америку.

Вже за недовгий час побудовано значну кількість цілком нових фабричних міст, поширюють і перебудовують старі індустріальні центри. Надзвичайно швидкими темпами йде будова нових шляхів — залізничних і автомобільних.

Нові індустріальні установи розкидані по різних місцях Советського Союзу. Вони охоплюють райони Білого моря, Кавказ в трикутнику Баку-Тіфліс-Грозний, Урал по лінії Уфа—Магнітогорськ, на схід від Каспійського моря в трикутнику Ставград-Кузнецк-Ташкент, Західний Сибір, зокрема Новосибірськ, Середній Сибір вздовж річки Єнісею, а також Східний Сибір.

Поблизу Москви виростає нова

оптична індустрія, що має виробляти інструменти для досліджень, пов'язаних з виконанням плану. В Красногорську монтують майже цілком оптичні фабрики Цайса з Єни, що їх було демонтовано з Німеччини разом з робітниками-спеціалістами. Постають також фабрики електротехнічного устаткування. Оптичні й електротехнічні інструменти це якраз те, в чому відчувала особливу нестачу червона армія під час минулої війни.

Але найголовнішим завданням плану є збільшення сталевих продукцій, яка до 1950 року повинна давати від 40 до 60 мільйонів тонн річно. Разом з цим втричі підвищується видобуток вугілля й розвивається величезна електрична індустрія. Ці основні галузі важкої промисловості мають бути головною базою військової потуги Советського Союзу.

За планом йде також побудова чисельних гідроелектростанцій, при чому є намір будувати не великі, а малі споруди в різних місцях Союзу. Це пояснюється стратегічними причинами, бо з досвіду минулої війни відомо, що великі об'єкти, як от Дніпрестан більше доступні для ворожих ударів.

Цілком зрозуміло, що плян передбачає також відбудову спеціальної військової промисловості, важ-

ливе місце серед якої займає виробництво таємної зброї, як от ракет і т. д. Швидкими темпами йде дослідження атомової бомби, хімічних і бактеріологічних засобів, потрібних для майбутньої війни. Належну увагу також приділено виробництву підводних човнів, наліто ж танків, виробництво яких розгортається надзвичайно широко й швидко. Новосибирськ, головне місто Західного Сибіру, що вже нараховує мільйон населення, поряд з Ставінградом, став центром виробництва величезних танків, зразка німецьких „тигрів“. Цікаво відзначити, що за відомими вже даними, ще в 1941 році один тільки Ставінградський завод виробляв танків 75 відсотків того, що виробляла Німеччина.

Здійснення цього величезного плану вимагає великої кількості робочих рук. Але це не становить ніякої проблеми для советської держави, де людина не є вільною, але тільки об'єктом, що ним можна по-слугувувати незалежно від його бажання. До того ж держава завжди має до своїх послуг органи таємної служби—МВД. Ось чому там з такою швидкістю виростають нові міста, що стають промисловими центрами, де куються плани нової війни.

І. С.

Послаблення комуністичних позицій у Франції

Кандидатуру Дюкло відхилено — Ванакії французького парламенту

ПАРИЖ (АП). 16 січня. Після того, як радикал-соціаліста Ерріо знову обрано на голову Національних зборів, у вівторок комуністична фракція вимагала призначити її провідника Ж. Дюкло на першого заступника голови Національних зборів. Тим часом інші фракції погоджувалися лише на те, щоб дати йому пост третього заступника. Таким чином вони відступили від парламентських звичок Національних Зборів, згідно з якими першим заступником голови Зборів стає представник найсильнішої партії, отже під теперішню пору — комуністичної. Після бурхливих дебатів, під час яких зчинився гамір і засідання тимчасово відкладено, некомуністична більшість обрала в середу соціаліста Макса Лежена на першого заступника голови Національних Зборів після того, як комуністи залишили залу. Першому заступникові належить не абияка роль, бо голова Національних Зборів — 70-річний Ерріо часто хворіє. Якби він не зміг далі виконувати своїх обов'язків, тоді б перший заступник став головою і на випадок розпуску Національних Зборів став би головою тимчасового уряду.

Такі самі спени й труднощі виникли у вівторок і в середу в Раді республіки — Верхній палаті парламенту. Також тут більшість схвалила список заступників, всупереч домаганням комуністів...

Політбюро комуністичної партії Франції вважає, що вилучення комуністів з відповідальних постів проводу Національних Зборів сталося за вказівками США.

ПАРИЖ (ЮП). 16 січня. Комуністичні депутати, обрані до проводу Національних Зборів, в одному листі до Ерріо заявляють, що вони не приймуть доручених їм постів. Провідник комуністів Дюкло сказав, що його обрання на третього заступника голови Національних Зборів, замість першого, є незаконним. На засіданні в четвер протягом перших 40 хвилин після того, як Ерріо відкрив збори ніхто не міг говорити, бо всі партії зчинили такий галас, що не можна було будь-що зрозуміти. Один комуніст і один представник партії прогресивних католиків так гостро нападнали один на одного, що швайцари мусли силою розбоянити їх.

ПАРИЖ (НДФ). 17 січня. Після обрання проводу Національні Збори відклали свої засідання до 26 січня. У свій вступний промови голова палати Ерріо закликав до згоди, єдності і національної гідності, бо

Кінець голландсько-індонезійського конфлікту?

БАТАВІЯ (АП, ГВС). 16 січня. Індонезійська республіка прийняла пропозиції посередницької комісії ООН про укладення перемир'я в Індонезії. Як повідомила комісія ООН, підписання угоди відбудеться в суботу на борту американського корабля — „Ренвіл“ у Батавській бухті. Основу пропозиції становить лінія ван Мока, як база для демілітаризованої зони, між голландською й республіканською областями. Виведення військ кожного партнера з території іншого партнера і ряд політичних клявзуль. У тих

лише таким чином рішенням парламенту можна надати належної ваги.

Всі депутати, за винятком комуністів, жваво оплесками вітали промову голови

частинах, з приводу контролю яких виникають розходження в поглядах, заплановано референдуми. За повідомленням ЮП, договір між Голландією й Індонезією передбачає призначення спеціальної комісії ООН, що перебере на себе владу до утворення Сполучених Штатів Індонезії (1 січня 1949 р.).

БАТАВІЯ (БВС). 17 січня. Сьогодні в Батавії підписано перемир'я між Голландією й Індонезією. Деталі ще не опубліковано. Але, як гадають, угода стане чинною протягом 48 годин.

Під диктатурою пролетаріату

Найкращим мірилом добробуту людини є не заробітна плата, тобто не гроші, а кількість праці, яку мусить витратити людина, щоб придбати ті чи ті потрібні для життя речі. Праця й речі — це реальність, тоді є лише своєрідним символом. Виходячи з цього принципу, американський економіст В. Лісснер зробив дослідження добробуту сучасного советського робітника (вже після девальвації рубля) і в шойно надрукованій статті подає свої висновки, які показують, наскільки життєвий рівень робітника в Советському Союзі нижчий, порівнюючи з рівнем робітника в США.

Щоб заробити фунт милого хліба, советський робітник мусить працювати одну годину й десять хвилин; американський робітник витрачає на це лише сім хвилин праці. Один фунт цукру вимагає від советського робітника більше ніж дві з половиною години праці, тоді як американець заробляє цей фунт за якихось п'ять з половиною хвилин. Щоб придбати собі найдешевше вбрання, советський робітник мусить працювати 178 годин, більшість порадок вбрання вимагає 580

годин праці; американець має можливість придбати собі гарне вбрання з 100-відсотковою відрадиної вонни, витрачаючи на це 28 годин і 4 хвилини праці.

Стаття Лісснера подає ще багато інших показових прикладів, які змальовують злиденне життя робітника в Советському Союзі, порівнюючи з життям робітника в Америці. Мало чим поліпшують цей жалюгідний стан життя й деякі позитивні явища, яких не замовчує автор, як от дешеві обіди на фабриці, дешева медична допомога й інші соціальні забезпечення. Невисока, порівнюючи з Америкою, плата за житлові приміщення не заслуговує будь-якої уваги, бо американський робітник ледве чи визнає би советську „жилплощадь“ за житлове приміщення.

Але найбільш разючим контрастом між двома країнами, як і в середовищі самого Советського Союзу, є наявність надзвичайної різниці в добробуті життя середнього робітника в СССР і привілейованої советської верхівки. Якщо в Америці серед трудящих, середній життєвий рівень яких досить високий,

Політичне становище Західної Європи

З перспективи американського Міністерства закордонних справ — Соціалісти — опора Європи

ВАШІНГТОН (БВС, АП). 16 січня. Американське міністерство закордонних справ опублікувало загальний огляд становища країн-учасників Маршального плану. В цьому політичному світі державний департамент називає європейських соціалістів найсильнішою опорою Європи проти комунізму. Франція розцінюється як ключова позиція європейської демократії, а також як одна з головних бойових арен проти інтернаціональної комуністичної кампанії. З приводу Австрії в звіті сказано, що, доки советські науковці перебуватимуть у східній зоні, австрійський уряд не буде спроможним повністю використовувати промислові й господарські джерела країни.

На думку державного департаменту, якщо Англія не зможе знову поновити свій виробничий

вплив, доведеться зрештись багатьох стратегічних позицій у світі, з чого могли б постати непередбачені наслідки.

В звіті про становище західної Німеччини звернено увагу на те, що успіх усякої програми відбудови Німеччини залежить від забезпечення достатнього життєвого стандарту німецького населення.

На авдієнції в Сталіна

МОСКВА (НДФ). 18 січня. Генералісимус Сталін прийняв польську делегацію на чолі з міністер-президентом Циранкевичем. Про зміст розмов досі нічого невідомо.

Прийняття польської делегації — це перший офіційний службовий акт Сталіна з часу запрошення до Москви шведського спеціаліста ракових захворювань д-ра Кервена.

Югославські домагання відкинено ВАШІНГТОН (Дена-Ройтер). 16 січня. Сполучені Штати відхилили прохання Югославії повернути їй заморожені в США під час війни югославські капіталовески. В одній ноті США вимагають від Югославії 42 мільйони доларів за конфісковану американську власність і як відшкодування за два американські літаки, збиті над Югославією.

Контрабандою з Німеччини до Канади

ОТТАВА (Дена-Ройтер). 15 січня. Канадська поліція викрила нелегальну організацію, що вже перевела контрабандою з Німеччини до Канади (через Великобританію) декілька сотень чужинців. „Шлях контрабанди“ нібито починався в одному з таборів ДП в Німеччині. Подорожніми паперами служили досі британські папери, що ймовірно під час війни потрапили до рук чужинців і тепер відповідно „оброблені“ для нелегальних цілей. Канадська поліція Scotland Yard і союзні установи в Німеччині працюють разом, щоб викрити організацію цілком.

Клей йде до Вашингтону

БЕРЛІН (Дена). 16 січня. Після закінчення союної Контрольної Ради, призначеного на 20 січня, головнокомандувач американських збройних частин в Німеччині ген.

СССР згоджується на переговори з США

ВАШІНГТОН (ЮП). 16 січня. Советський посол в США А. Панюшкін в п'ятницю заявив, що Советський Союз ладен розпочати переговори з приводу сплати своїх боргів (11, 279 мільярдів доларів), що поставили під час війни з американських позичок і арендних достав.

Відмовили візу

БЕРН (НДФ). 17 січня. Дванадцять особам із почету румунської королівської родини швайцарські чинники відмовили візу на в'їзд до Швайцарії. Гадають, що екскурсор Михайло попрахав швайцарський уряд перешкодити згаданим особам прибути до Льозанни. Дванадцять колишніх співробітників короля, серед яких є секретарі, камердинери й прислужники, мусять повернутися назад до Румунії.

До Тіто на працю

ШТУТГАРТ (ШТН). 17 січня. За повідомленням бельгійського часопису „De Nieuwe Gids“, приблизно 80 німецьких інженерів і техніків від'їхали спеціальним поїздом — без візи й під охороною югославських військ — з Німеччини на працю до Югославії. Югославські офіцери завербували цих фахівців у російському секторі Берліну.

Конференція соціалістів сходу

ВАРШАВА (ЮП). 16 січня. Повідник польських соціалістів Ян Рознер сказав, що представники соціалістичних партій східно-європейських країн зустрінуться в березні у Варшаві, щоб обміркувати спільні заходи проти Маршального плану.

Навколо королівського питання

БРЮССЕЛЬ (НДФ). 1 січня. За повідомленням із Брюсселя, міністер-президент Спаак вирушає незабаром до Швайцарії, щоб розпочати вирішальні переговори. Мета переговорів — остаточне вирішення королівського питання в Бельгії.

мусів би заплатити за це дві години й тридцять одну хвилину своєї праці. Ця ж пляшка, але кращого пива, американському робітникові коштує всього шість хвилин з чвертю.

Шлях світового профспілкового руху

В наші дні, коли все, що з'являється на міжнародній арені, стає іграшкою державної політики, важко сподіватися, щоб і світовий профспілковий рух не піддався цій розгрі.

Заснований третій рік тому „Світовий Федерації Профспілок“ загрожує стратегія „холодної війни“ між Заходом і Сходом. На американському континенті її противником виступає „Американська Федерація Праці“, що зразу ж відмовилась увійти до СФП, не бажаючи мати своїми співчленами советські профспілки. АФП намагається тепер створити незалежне від СФП всеамериканське об'єднання. В Західній Європі відбувся розкол між профспілками, що підтримують Маршалів план, і тими, що сприяють Советському Союзу.

Цей конфлікт, що найгостріше розгортається в Франції, існує скрізь, де комунізм має вплив на профспілковий рух. „Конгрес Індустріальних Організацій“—американська складова частина СФП—підтримує план Маршалів (байдуже, що лідери АФП закидають йому прокомуністичний провід) і виступає разом з „Конгресом Британських Гред юнйонів“.

Французька „Генеральна Конфедерація Праці“ стоїть в основному на комуністичному боці. І через це в ній стався, як відомо, внутрішній розкол.

Окремі професійні федерації—робітників транспорту, текстильної промисловості, шахтарів і т. д., що їх СФП збиралась проковтнути, як „професійні департаменти“, відмовляються вступити до об'єднання, що кожному хвилину може завалитися і поховати їх під своїми руїнами. Найважливіша з цих окремих міжнародних професійних федерацій—федерація робітників транспорту—вирішила бути незалежною, не вважаючи навіть на те, що її президент Артур Декін є рівночасно президентом самої СФП.

СФП народилась в перший рік по закінченні війни, коли припус-

кали, що співпраця антифашистських держав переживе фашистську військову поразку. Вона була створена спільними зусиллями британського і советського професійних рухів, поєднаних комітетом зв'язку з французькою Генеральною Конфедерацією Праці та американським конгресом Індустріальних Організацій.

Друге профспілкове об'єднання США—АФП, як вже зазначено, зразу ж заатакувало СФП, але його вплив вважався тоді невеликим.

В той час, як американський профспілковий рух був поділений між двома ворожими федераціями, у Франції він досягнув єдності після довгого періоду розколів під час війни.

Майже позбавлені внутрішніх ідеологічних конфліктів—британські гред юнйони спромоглися перервати провід в побудові інтернаціонального об'єднання і переконати стару „Амстердамську Інтернаціональну Федерацію“ увійти до нього.

Хоч міжнародне об'єднання соціалістів здавалось непрактичним, завдяки непримиренному протиріччю між комуністами і соціал-демократичними концепціями, світова профспілкова солідарність здавалась можливою; одна лише антисоціалістична американська АФП вперто стоїть осторонь.

Так було два роки тому. Тепер СФП перестає бути фактором світового значення. Вона хитається на своєму фундаменті. Те ж саме протиріччя, що розділило соціалістичну і комуністичну партію, встає перед профспілковим рухом. Питання: „Що таке профспілкова демократія?“ невідривне від питання: „Що таке політична демократія?“

Європейські профспілки мають вирішити, чи допоможуть вони здійсненню Маршального плану фінансової допомоги відбудові Європи, чи почнуть з ним боротьбу. Поминути цю дилему профспілковий рух не може. У Франції нав-

коло неї вже спалахнула запекла боротьба, і комуністи зазнали жорстокої поразки.

Нова комуністична тактика, що на політичній арені привела до відродження Комінтерну, переноситься в галузь індустрії.

Перед комуністичними профспілковими колами залишається лише один вибір—профспілкова єдність—чи оздоровлення Європи? Вибір важкий, бо індустріальний розкол робітництва для нього шкідливіший, ніж політичний. Він фатально послаблює профспілки в їх щоденних колективних стосунках з підприємцями і загрожує ефективності захисту стандарту життя їх членів.

В Советському Союзі таких проблем не існує, бо советські профспілки створюють інтегральний примусово уніфікований елемент в урядовому механізмі. Той же стан існує в державах, що потрапили в сферу советського впливу.

Хоч у профспілках Чехо-Словаччини домінує вплив комуністів, вони все ж не так безпосередньо залежать від урядової структури. Ще меншою мірою—профспілки Австрії, Італії або Німеччини.

Щодо Франції, то слід відзначити, що ніщо так не сприятиме приходу де Голя до влади, як розпорошення французького профспілкового руху між комуністами, тропькістами, синдикалістами, соціалістами, християнськими демократами і т. д.

Підмінюючи економічні методи профспілкового руху політичними провокаціями, французькі комуністи загрожують його єдності. Ця загроза в разі поразки комуністичної тактики змусить навіть прихильну до них частину французького робітництва об'єднатись навколо не-комуністичних партій і угруповань. Якщо до цього дійде, постане нове ставове профспілкове об'єднання, що відповідатиме справжнім інтересам світового робітництва.

П.І.

Творення блоку на Середньому Сході

Абдул Карім (Ройтер)

БАГДАД. Іслямська федерація і творення східного мусульманського блоку, що мав би складатися з арабських держав Ірану, Туреччини, Афганістану, Пакистану й Індії, дуже поширена тема розмов у Іраку.

В політичних колах Багдаду панує однастайна думка, що створення союзу в тій чи іншій формі з країн Близького і Середнього Сходу могло б зміцнити їх оборонні позиції проти нападів, з якого боку він би не йшов. Типова думка, яку висловили недавно в інтерв'ю Мустафа аль-Умарі, віце-президент іракського сенату, і Гамді Пахакі, колишній президент Іраку і один з найздібніших державних мужів країни.

Мустафа аль-Умарі схвалює іслямську федерацію, бо, на його погляд, така організація іслямського світу утворить міцну оборону як проти імперіалізму, так і проти соціалізму. „Імперіалізм і соціалізм“—сказав він,—намагаються приборкати до своїх рук все, що ми маємо. Росія, Америка і Великобританія виявили себе негідними нашої дружби й допомоги, яку ми подали їм у найгорші дні другої світової війни. Вони обіцяли Іракові, Іранові, Трансйорданії й Єгиптові позирно велику допомогу після війни. Але після того вони все зробили, щоб зректись своїх зобов'язань“.

„Пакистан, Афганістан, Іран і Туреччина твердо й однастайно стоять за оборону арабських інтересів у Палестині; найважчої шкоди цій справі завдали Сполучені Штати, Советська Росія й Англія. Якби ми могли створити іслямську федерацію, можливо, ми мали б змогу певніше, ніж будь-коли, захищати нашу батьківщину. Коли ж лишимося роз'єднаними, ні до чого не будемо здатними“.

Гамді Пахакі більше підтримує створення східного мусульманського блоку. „Советська Росія і Сполучені Штати борються за контроль родовищ нафти на Близькому Сході і шляхи на Далекий Схід через країни Близького й Середньо-

го Сходу“,—заявив він. „Сутичка між цими двома великими державами дуже ймовірно може відбутися на Середньому Сході, і тому я маю рішуче переконання, що в інтересах всіх країн Середнього Сходу треба робити все для спільної оборони“.

„Конфлікт між Іраном і Советською Росією з приводу північно-іранських нафтових концесій поступово досягає розмірів міжнародної кризи. На цьому ґрунті шохвилини може вибухнути відкрита сутичка. Якби росіяни бачили перед собою якийсь блок, вони мусили б повійно зважити справу, перш ніж нападати на Іран. Те саме з Іраком, Туреччиною і кожною іншою державою в цій частині світу“.

Іракська преса вимагає так само створення східного мусульманського блоку для спільної оборони, вказуючи на те, що такий крок буде єдиноможливим шляхом оборони цих країн проти можливого нападу. Але сили агресії готуються до підкорення цих країн однією слідом за другою. Сильні збройні сили можуть легко перейти ці країни поодиночі; якщо ж ми об'єднаємо всі оборонні сили і будемо міцними, то зможемо в цій суперечності перемогти“. Автор цієї статті і головний редактор переконаний, що „росіяни смертельні вороги мусульман. Вони є втіленням найнебезпечнішого гатунку імперіалізму, і тому обов'язок кожного—уможливити їхній вплив у цих країнах“.

Нарешті головний редактор органу партії політичної незалежності „Літва Аль-Істікляль“ заявив недавно в передовій: „Ми прагнемо безпеки, миру й порядку на Середньому Сході, але росіяни роблять все можливе з метою підірвати мир і викликати війну, здобути сфери впливу і контроль над родовищами нафти на Середньому Сході. При такій загрози нам лишається тільки боротьба за нашу незалежність і свободу. Ліпше боротися спільно, ніж поодиночі. Східний мусульманський блок—єдине рішення“.

Іван ГЛАДУН

Вони вчили мене зради

Від Редакції: Нижче містимо, з продовженням в наступних числах, репортаж Ів. Гладуна, канадського українця, одного з колишніх співробітників Комінтерну, про перебування його в Інституті ім. Леніна в Москві.

Рівно 16 років тому я сидів в штабі Комінтерну. Простий канадський громадянин, я був покликаний до Москви для того, щоб там пройти курс складної науки збройного повстання проти власного уряду та тих основ, на яких будується соціальний та політичний устрій в моїй країні. Я ще пам'ятаю гремління, що пробігло мене, коли я дивився через великий з червоного дерева стіл і уявляв собі, що ось я — ІВАН ГЛАДУН — звичайний член комуністичної партії з Вінніпегу, розмовляю тепер, як рівний з рівним, з самим секретарем Комінтерну, Дмитром Мануїльським.

— Тепер ви студент Інституту ім. Леніна, — говорять т. Мануїльський, — як і тисячі інших ваших колег — робітників з США, Європи, Сходу та всіх країн світу.

Більш об'єктивний слухач міг би побачити всю мізерність, постаті т. Мануїльського. Він маленького росту, сухенький, з рясним волоссям вусами, як зубна щітка, і маленькими очима. Голос у нього був якийсь тремтливий, без інтонації, ніби він не говорив, а відповідав затверджену ним напам'ять лекцію. Але в той час я ще не був у стані все це бачити, я був у захопленні.

— Так, т. Мануїльський, — відповів я з готовністю.

— Тому, що ваша робота в Канаді, — продовжував далі т. Мануї-

льський, — набирає великого значення, Комінтерн покладається на вас і сподівається, що згодом ви будете одним з найбільших лідерів революційного руху, не тільки в Канаді, а й у всьому світі. Ви повинні цілковито віддатися цьому рухові. Советський Союз — це батьківщина трудящих всього світу.

Як член партії з 3-річним стажем, я знав все це й раніш і прийняв цю синтезу як керівний принцип мого життя. Але ж це було приємно по-слухати знову тут — в святая-святых, в перший день мого приїзду до Москви.

— Ви будете визнані за громадянина цієї країни, щоб зміцнити ваше перебування тут, в СРСР. Ви будете мати право виборчого голосу і право бути обраним. Ви тепер повинні вибрати собі ім'я, під яким будете жити тут. Ні в якому разі вам не вільно будь-кому відкривати своє справжнє прізвище або питатися інших студентів про їхні дійсні прізвища. Спеціальний відділ при Інституті буде зберігати ваш паспорт. Якщо вам буде конче потрібно писати листи до Канади, вся кореспонденція мусить провадитися через цей спеціальний відділ. Але ж вам не вільно називати Інституту, в якому ви перебуваєте, в своїх листах.

— Так є, товариш Мануїльський!

— Поза, школою не вступаєте ні з ким в будь-які політичні дис-

кусії. Коли будете зустрічатись з російськими громадянами, які нібито гостро висловлюються проти советського уряду, то будьте обережні, бо вони можуть провокувати. Сповідуйте Інститут негайно про такі випадки.

Так почалась ця найбільш зухвала на світі освіта — навчання як зраджувати, шпигувати та підривати основи держав.

Дальших 9 місяців я, разом з 6000 інших, багатообіцяючих комуністичних юнаків майже з усіх частин світу, юнаків, що становили собою випуск інтернаціонального Інституту ім. Леніна в 1931 році, вивчав техніку зради, як би музиканти вивчали ноти або техніку — будівельні плани.

Нашими вчителями були визначні російські філософи, військові, офіцери таємної поліції. Їхні лекції полягали здебільшого в науково-політичних інформаціях та дискусіях, в яких приймали участь такі високі комуністи, що іноді відвідували Москву, як Стюарт Сміс, що був першим комуністом, який пройшов до Контрольної комісії в Торонто, Сем Карр — організатор канадської комуністичної партії (ця постать відіграла велику роль в шпигунському процесі в 1945 р.), Ерль Броудер, генеральний секретар американської компартії, Белла Кун — майстер малярських справ, творець малярської революції 1919 р.

Під такою високою аспірантурою виховувалися нові кадри Комінтерну. Мене навчали не тільки теорії Маркса чи проведення в життя інтернаціональної партійної лінії, але й більш практичних метод „міжнародної революції“. Мої російські вчителі навчали нас, канадських комуністів, як боротись за опанування робіт-

ничого руху в Канаді. Навчали, яку позицію я маю зайняти щодо українських культурних та наукових організацій в Канаді, серед яких я мав поширювати вплив комуністичної партії. Навчали нас, яку тактику ми мали провадити, щоб розколоти Канаду на дві частини — на французьку та англійську.

Як розбомбити поїзд

Крім усього, нам викладали шпигунську справу, як шпигувати за мого власною країною. Нас учили креслити військові мапи та плани, які могли б потім бути використані під час бунту або повстання, або напр., — як сказав наш інструктор, агент таємної поліції — НКВД — на випадок війни між Канадою та СССР.

Навчали, як робити бомби, як вживати їх для висаджування поїздів, мостів. Я там вивчав організацію й структуру британської, американської й канадської армій, їх зброю, здебільшого легку, яку ми вивчали в докладності. Ми стріляли зі всіх видів легкої зброї, напр. Лі-Енфільд, з рушниць Росса, з кулеметів Луїса та Гочкінса. Я приймав участь в показових баталіях, які влаштовувались між загонами військ НКВД разом з міліцією. Ми — 300 студентів — являли собою загін повстанців. Офіцери червоної армії були інструкторами, вони після „бою“ робили нам зауваження, вказуючи на наші помилки та недоліки.

Це тільки кістяк всієї програми, яку проходили добірні комуністи з п'яти країн світу в Інституті ім. Леніна в Москві.

З 1939 по 1946 рік цей інститут було зачинено, але згідно інформації Тіма Бука, високого канадського комуніста, незабаром має

бути знову відкрито.

Подорож комуністів з усього світу до Москви або навчання методів зради власної країни, таким чином, отже, незабаром знову розпочнеться, якщо вже не розпочалося тепер.

Перед тим, як мені розповісти про всі методи навчання на цій великій фабриці готування п'ятих колон для країн всього світу, може не було б зайвим розповісти, яким чином я потрапив сюди. Я сподіваюсь, що мої читачі вже знають, що я більше не комуніст.

Я зрозумів, яку фатальну помилку я зробив, вступивши до лав комуністичної партії. Тепер я склав присягу, що решту свого життя я віддам на поборювання комунізму. Я хочу з'ясувати, як я став комуністом.

Багато людей борються проти комунізму, але ж вони не вживають всіх своїх зусиль для цього, а тому комунізм продовжує існувати і поширюватись. Вони не вірять, що велику силу комунізму (яку вони переоцінюють), можна подолати. Ці люди виявляють нерозуміння того, що в дійсності являє собою комунізм. Своєю слабкістю вони збільшують лави комуністів, заохочують багатьох робити страшну помилку, вступаючи до комуністичної партії. Я не можу твердити, що в усіх цих випадках відіграє роль якийсь типово-комуністичний фактор. Такого немає. Але все те, що приводить сотні тисяч людей до вступу в комуністичну партію, що примушує людей терпіти образливі назви „іноземних агентів“, не є лише чисто матеріальними розрахунками, як мене самого, так і інших. В лабеті комуністичної партії мене штовхнуло щось інше.

(Далі буде)

ГОВОРИТЬ ЧИТАЧ

Ми б хотіли!

Ми — гурток українців з Наддніпрянщини, що вийшли з України з ідеями Української Держави, і ось обставинами і долею опинилися в Бельгії, в чужинському морі. Окрім ідей в наших серцях, нас зв'язують з українською емігрантською громадою скитальців хіба лиш часописи. Ми читаємо їх усі залюбки, слідкуючи, що діється з основною скитальською масою в Німеччині, слідкуючи за дискусією на теми внутрішньої української політики.

Не хочемо сказати, що ми якісь солідні політичні емігранти. Ні! Ми рядовики-робітники, селяни з українських земель, що з політичних мотивів змушені були покинути рідну землю. Однак, беремо на себе сміливість сказати, що внутрішні політичні українські проблеми — конче потребують висвітлення і впорядкування.

Маємо одне скромне бажання. Оскільки часописи стають важним чинником у зв'язках українців, розкиданих по різних країнах земної кулі, те хотілось би, щоб вони, часописи, взяли на себе місію посередника між проводами українських політичних сил і читачами української преси. Хочеться, щоб була якась сторінка (чи пів сторінки в одній, двох чи трьох українських газетах) питань і відповідей української політичної проблематики. Така систематична в переведенні, доступна для всіх читачських мас і толерантна до всіх політичних українських сил, правдива і одверта, без блюзнірства і підслухування дискусія зблизила б „високі“ верхи політичних сил з широкими низами, за долю яких беруться відповідати ці політичні сили. Такою дискусією, нам здається, провідні політичні кола виховали б своїх співгромадян і з'ясували б деякі абеткові істини, яких більшість скитальців не знає, хоч вважає себе за політемігрантів.

От, приміром, ми хотіли б почути відповідь на такі питання:

1. Що є „легітимність“ уряду?

Чи є дві „легітимності“ — одна, здобута шляхом парламентських виборів, а друга — шляхом революційного зриву? І чи буде ця „легітимність“ важна, хоч в рев. зриві не приймали участі широкі кола?

2. Що зветься еміграційним урядом — чи той, що створився на еміграції, чи той, що вийшов на еміграцію з рідної землі, чи і той і другий? Якщо так, то який уряд має більшу „легітимність“?

3. Чи були в світі випадки з іншими націями, коли на еміграції знаходились кілька урядів одної й тої самої нації чи країн? Коли були такі випадки, то які були цих урядів далішні дії, і на чому вони скінчилися?

4. Які права і обов'язки має еміграційний уряд в площині співпраці з політичними силами своєї країни? Чи було, є і чи мусить бути його (уряду) завдання злучувати в собі ці політичні сили і на них спиратися? Звичайно, якщо усі ці політичні сили чи партії мають спільну мету! (прим., УССД).

5. Що зветься політичною силою? Чи мусить кожна політична сила (хай організація, рух, партія! — нам однаково!) мати в часі творення свою окрему ясно окреслену програму в ділянці світогляду, тактики, соціально-економічній?

6. Чи відомі вже приклади політичних сил, партій, що повстали без нової окресленої програми й постулатів, а лиш на ґрунті буття осіб проти осіб?

7. Якщо були такі випадки, то чи принесло це остаточно тій нації здійснення національно-політичної волі і добробуту?

8. Держава і народ! Яке їх органічне сполучення? Коли держава стає тюрмою для народів? Чи не тоді, коли уряд і урядовці держави не мають жадної охоти не тільки охороняти народні інтереси, але не хочуть навіть їх бачити і їх розуміти?

9. Як виникали національні держави, що здійснювали національні ідеали?

10. Чи є і чи може бути національним центром для майбутньої української держави — територія над Дніпром, а всі інші області — як периферія? Це ж стосується і самої людності: чи потрібно для здійснення остаточної національної перемоги і створення власної держави прихилити в першу чергу людність саме Наддніпрянщини? Чи потрібно вже сьогодні виробити лінійний підхід до цієї людності (згадаймо, що основна українська територія має сьогодні багато чужинців, збільшила на корінну українську людність і далаймо до того ще деяку політичну інертність її), щоб вона в перші ж хвилини сповнилася приязні і волі до боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу? Нам здається, що в широкіх емігрантських колах ці питання кожен по-своєму тлумачить. А авторитетних висновків провідників кил українського політичного світу ми не чули. Тим часом ми хочемо почути вичерпні відповіді і вважаємо, що це становитиме великий інтерес для найширших читачських мас.

За гурток українців А. СТОЛИЧЕНКО.

Від Редакції

Запитання гуртка українців у Бельгії, що ми їх тут містимо, свідчить про зростання інтересу нашого робітництва до політичного життя. Порухені питання мають актуальне значення. Вияснити їх корисно для нашого громадянства хоча б уже тому, що розуміння „абеткових істин“ бракує не тільки „низам“, а й „високим“ політикам, що зросли на еміграції на таборовому підґрунті. Відсутність розуміння елементарних речей в нашому широкому громадянстві втворює сприятливі умови для ширення демагогії, політиканства і спекуляції в „масах“ на загально-відомих істинах.

Відповідь буде поміщена в наступних числах нашого часопису. Ми не претендуємо на вичерпність чи монополію у відповідях і охоче помістимо вияснюючі й дискусійні матеріали, враховуючи те, що ці питання не можуть бути вичерпані академічними формулами. А тому звертаємось до науковців, публіцистів і громадських діячів прислати свої матеріали до порушених питань.

Ред. „У. В.“

Ультиматум Бльондинок

Ультиматуми одержувати нам не первина. Доволі ми їх одержували. В одному ультиматумі автори його пропонували нам „забаритися геть із табору“, в другому погрожували нам „розгромом“, в третьому нахвалялися взяти нас „на мушку“. Різні, кажемо, ультиматуми доводилося нам одержувати. Але такого ультиматуму, як оце останній, диями нам надіслали „Чотири бльондинки“ (такий підпис стоїть під цим ультиматумом), ми ще не мали.

Справа полягає ось у чому. Часопис „НЕДІЛЯ“ надрукував у 104 числі матримоніальне оголошення, в якому „пан 32 років“ заохочує „молодих пань“ до „пригоди з незнайомим“. Прочитавши це оголошення, „чотири бльондинки“ (сподіваємось — молоді пані) сповнилися незвичайної злості проти його автора.

„Хто з молодих пань захоче провестися латинське Різдво з паном 32 років, що — маючи відпустку — бажав би зробити подорож в гори або глибоку провінцію?“

Так цитують бльондинки згадане оголошення і відразу ж починають його коментувати:

„Чому ж то саме на латинське Різдво? Чому саме з молодими панями, а не з кимсь іншим? І чому не „пан 32 років“ краще бажав зробити подорож „в гори або глибоку провінцію“? Якщо цей пан, можливо, розширив від спекулянтських операцій і потребує якогось „струсу“, ми радили б йому взяти з собою, замість „молодої пані“, сокиру та пилку і вирушити в ліс заготовляти дрова для табору. — тоді, сподіваємось, йому вивітрилася б гарячка з голови“.

Одне слово, бльондинки аж надто гостро картують того „пана 32 років“. Далі вони звизають його і „зальотником“, і „ошуканцем“, і „людиною, що не має й крихти поваги до жінок своєї національності“. Після знову беруться цитувати оголошення:

„Напрямок подорожі — байдужий, усталено спільно. Дискреція запевнена. Бажано, щоб кандидатка була бльондинка або шатенка і розуміла, що не у всьому треба запитувати поради у мамі“.

Тут наші бльондинки знову вибухають незвичайним обуренням на адресу „пана 32 років“:

„Дискреція? Не запитувати поради у мамі? Та за кого він нас має, отой „пан 32 років“? Що ми йому таке?

Чи не вважає він, що серце кожної такої бльондинки або шатенки — це пройджий двір, через який вільно їздити „панам 32 років“? А за кого він має наших матерів, що народили нас, виростили, виховали, і щоб ми, не порадившись з ними, вирушали в подорож з якимсь, даруйте нам на цьому слові, розжирілим дурисвітом? Хто дав право цьому „панові 32 років“ ображати нас і наших матерів?“

І ще ціла злива епітетів на адресу отого „пана 32 років“. А обстрілявши отак автора матримоніального оголошення, бльондинки переносять свій вогонь на особу самого редактора „НЕДІЛІ“:

„Що воно за людина, отой редактор „НЕДІЛІ“? Куди він дивиться? Чому він дозволяє на сторінках редакційного наш часопису ображати гідність української жінки? Чи може він і сам є прихильником подорожі з „молодими панями“ в „гори або глибоку провінцію“? Якщо так, то ми колись до нього доберемося і поговоримо з ним по-своєму“.

В цьому місці епітети сиплються вже на адресу редактора „НЕДІЛІ“. Але які епітети? Такі, що ми, дбаючи за авторитет нашого колеги, не будемо їх тут подавати. Тільки скажемо: через ті епітети нам аж сльози потекли з очей.

А по всьому ображені бльондинки, нарешті, скеровують цівку свого скоростріла у наш бік, тобто у бік редакції „Українських Вістей“, і прямисінько нам у лоб:

„Ось вам наш ультиматум: або „Українські Вісті“ повинні піднести свій голос проти образу української жінки на сторінках нашої преси, або ми і під вас підкадемо атомову бомбу“.

Чуєте, пане редакторе Которович, що ви наробили своїми матримоніальними оголошеннями? Хтось там у вас на останній сторінці весілля справляє, а нам череп'я летить у голову. Ні, красенько дякуємо вам за таку „консолідацію“! Якнайшвидше реабілітуйте себе перед бльондинками. А ні — вони, чого доброго, об'єднаються разом з брюнетками та шатенками і вирушать спільним фронтом наступати на вашу редакцію. Запевняємо вас — капітулюєте! А з капітулянтами в нинішній час — самі знаєте — не панькаються: раз — і на шибениці! А найголовніше — не друкуйте таких оголошень. Бачите до чого вони призводять. Мартин ЗАДЕКА.

Суворий усміх життя

Джівованікольо Форцано „Подув вітру“ — переклад В. Софронова, прем'єра Ансамблю українських акторів (Регенсбург), постава В. Блавацького, художнє оформлення В. Клеха.

Не тільки гра акторів, а й вибраний ними репертуар характеризує „мистецьку інтелігенцію“ театру, показує, якою мірою він опанований духом часу, отже, в яку взаємозалежність ставить себе до мистецьких осягів і мистецького характеру своєї доби. Вибираючи для постанови „Подув вітру“ Д. Форцано, Ансамбль українських акторів, здається, врахував все: і глибоко-мистецьке розв'язання п'єсою актуальних проблем, і побутово-театральні умови, нарешті, театральну „споживність“ глядача, при чому не віддаючи в жертву ні краплі свого мистецького темпераменту. Навіть остогидла, особливо для українського глядача, колізія „нещасливого кохання“ в інтерпретації акторів модернізувалися з самоцілі, з центрального явища в другорядне, в деталь, що допомагає розкрити найглибші і нерозгадані порухи людської одиниці.

Відкривається завіса і перед глядачем в сконденсованій міщанській атмосфері починають розгріватись великі й малі людські драматичні, заметушилися характери,

примхи. Посередник при торгівлі плодів і будинків Емануеле Рігате́рі — крайній індивідуаліст, відлюдок, його філософія: „чемності не роблю нікому і ні від кого не вимагаю чемності“. Цю „мудрість“ він застосовує відносно добра, зла, услужливості. Але „полла банда“, що оточує цього дивного фльореттія, грою в невідповідний час на фортеп'яні, гуркотнявою вічно порушує його життєвий стандарт. Конфлікт доходить кульмінації, коли через подув вітру Емануеле в непристойному вигляді опиняється за зачиненими дверима власної кімнати і відразу ж стає жертвою провокації: негайний арешт за „викликання публічного згірчення“, іменем короля Емануеле Рігате́рі засуджують на 15 місяців в'язниці. Через можливість апеляції засуджений перебуває на волі і події, ускладнюючись, продовжуються.

Артист В. Блавацький (Емануеле Рігате́рі) відразу ж опановує сцену і глядача, вся увага скеровується на нього, і не лише як на центральну постать: до слів драматурга актор додає дуже і дуже багато. В. Блавацький блискуче розв'язує проблему дистанції в просторі і часі Емануеле „контрастний“. Ось він на суді, лінія психологічного конфлікту поглиблюється: блюстителі законності, ці педанти і схоласти —

голова суду, прокурор, адвокат (арт. Курило Е., В. Королик, В. Шапаровський) це та сама патентована „полла банда“ для Емануеле, що оточує його в побуті, і тому Блавацький ще темпераментніший; його неспокій, репліки, нервовий вираз обличчя викликають симпатію і ширий усміх глядача. І раптом дія метральною протилежним стає Блавацький на вулиці Понте Веккіо, хоч, здавалося б, що обставини змушують так саме бути неспокійним, як і на суді. Тут Емануеле вже лагідний, лірично-філософський, інтимний; розмовляючи з погруддям Бенвенуто Челліні, він раптом кидає афоризми: „Будь радий, що ти з бронзи“. І цим розкриває захований зовнішнім спокоєм свій трагічний конфлікт. Вміння через зовнішній спокій показати людську тривогу, бачити людське борсання через призму комічного — це та точна механіка мистецтва, завдяки вмілому користуванню якою В. Блавацький завжди виходить переможцем.

Можна сміливо говорити про стиль Блавацького в нашому сучасному театрі. Давно час театрознавцям зайнятися опрацюванням монографій про таких акторів як В. Блавацький, Й. Гірняк. Ярлички „великий майстер“, „бездоганна гра“ не можуть характеризувати мистецького обличчя артистів; хоч і щедро розсипаються на сторінках преси, „Технологія“ їхньої творчої лабораторії мусить бути зафіксова-

на. Їх нарешті треба „викрити“. Мистецькі таємниці цих чергових корифеїв укр. театру, не лише готова гра на сцені, а й закулісний творчий неспокій стали б великою наукою для багатьох наших артистів, які вічно деклямують, жестикулюють, дотримуються вірної інтонації (часом не погано), плачуть на сцені, коли горе, і сміються, коли щастя, потім не розуміють, чого після всього цього їх ще не звуть великими мистцями.

Тепер про гру артистки Є. Шапаровської. Її Анжеліна — це друга головна персона „Подуву вітру“. Коли здається, що В. Блавацький вже діткнувся стелі, з віртуозною легкістю володіючи кожною ролюю, то Є. Шапаровська має в собі ще багато невикористаного артистичного таланту. В її зворушливу гру час-від-часу прориваються нотки універсальної патетики; замість несподіваних жестів, павз, напівтонів, артистка наче навмисне дотримується послідовності і логіки, чого взагалі не люблять кожне мистецтво. Це заважає до кінця завершити саме не схему скривдженої дівчини, а образ конкретної Анжеліни, з її найтаємнішими порухами душі. Коли, граючи, Шапаровська звільняється від театральності, від внутрішнього переслідування, щоб не помилитися, коли вона забуває, що перебуває на сцені, а якось веде себе невимушено, вільно, коли сміливіше „ламає“ дикцію, — тоді її

щастять зворушливі сцени, тоді й вона досягає творчої стелі.

Прем'єра „Подув вітру“ для кожного глядача приходить як приємність. Вона учить, осяхлетює, вона показує, що щастя залежить від самих людей; заскоружим рецептам схематичного життя вона протиставить життя, характерів, життя вічного шукання людного добра, де в простій кімнаті народжується, воскресає, борється неспокійний дух людини з великої літери. І тому глядач сміється з прокурора, коли той з педантичною впертістю доводить, що 9 червня, в день „викликання публічного згірчення“, не було ніякого подуву вітру, цитуючи з часопису зведення про погоду.

Драматург своїм текстом, уникаючи риторичних і словесного дощу, дав можливість артистам виявити свої творчі спроможності. Навіть приємно вражали скромні, але зі смаком виготовлені декорації, особливо вдалою була набережна Понте Веккіо, де зішлася дві нещасливі людини: Емануеле і Анжеліна.

Ансамбль українських акторів здійснив постановку на українській сцені високомистецької п'єси сучасного італійського драматурга Джівованікольо Форцано. Цей зв'язок нашого театру з авангардним мистецтвом Заходу вводить нас в ряди перших, це практичний свідок нашого духового ренесансу.

Леонід ЛИМАР

Вивчаймо радіотехнічну справу

Численні листи, які ми отримуємо від наших читачів говорять про те, що українське радіоаматорство живе і тут, на чужині, вірне своїм традиціям. Діючи за часописом „Радіотехнік“, ми щасливі тим, що наша праця знайшла собі визнання серед широких кіл наших радіоаматорів. Особливо приємним є те, що найбільшу частину складає молодь, яка в несприятливих умовах еміграції прагне до набуття радіотехнічних знань.

Радіотехніка і радіоаматорство тісно пов'язані між собою. З лав радіоаматорів виходять найкращі фахівці і кожний справжній радіотехнік-фахівець є одночасно палким аматором своєї справи. Він ніколи не обмежується своєю роботою на радіостанції, варстаті чи в науководослідній установі. Він неодмінно сам винаходить, конструє і творить в своїй маленькій особистій „лабораторії“, яка часто-густо буває обмежена розмірами його робочого стола.

Розгортаючи радіонавчання, ми дотримуємося тієї думки, що не конче сподіватися на те, що кожний зможе за теперішніх умов дістати працю за радіо-фахом — така можливість є ілюзорною і можливою для здійснення одиницям. Основним же є те, що радіоаматорство — це дуже захоплююча справа, яку почавши раз, людина не кине. Радіоаматорство охоплює всі кола і всі фахи. Старий бухгалтер і учень гімназії однаково захоплюються ним. Радіоаматорство дозволяє кожному створити свій маленький „світ“ на робочому столі. Це є захоплююче і скеровуюче на конструктивну працю заняття, яке часто цілковито змінює характер і поведінку людини. Тут кожний може бути творцем, конструктором і виконавцем — тут можна найліпше, ніж в будь-якій іншій галузі, залучити до себе і побачити потім „живе“, зроблене власними руками тілесне оформлення тих проєктів. Радіоаматорство можливе в найпримітивніших умовах і з мінімумом матеріальних засобів. Зв'язок на віддалі, сполучка між континентами мають в собі особливу романтику,

своєрідну принаду, яку знає кожний, хто працював у галузі радіо. І поруч з тим, з радіоаматорства ростуть і технічні кадри, які потрібні нашому народові.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ в Корнберзі

Проїздом до Гачноверу, де в середині січня має відбутися репрезентаційний міжнародний концерт для представників англійської військової влади, капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка, під мистецьким керівництвом Григорія Кистастого, завітала 14 січня до українського табору в Корнберзі.

Для більшості таборян приїзд капелі був цілком несподіваний і тим більше приємний. Багатьом, бажаючи послухати концерт, не пощастило дістати квитків, бо зала мала і не могла вмістити всіх, а капеля за браком часу, не могла лишитися ще на один концерт.

У програмі концерту капелі були коляди, історичні пісні та народні жартівливі пісні. Обидва відділи концерту дуже гарно скомпоновані. З першого відділу особливо треба відзначити мистецьке виконання такої шедеврної, як „На йорданській річці“ із зворушливою ліричною мелодією, що черепосить слухача з земної буденщини в небесну височину вічної краси духовного співу. Надзвичайно приємне враження справляє виконання колядки „Днес поюще“, з її чарівно-бадьорим тоном. Виконання цих речей викликало піднесення захоплення слухачів і ясні оплески в нагороду виконавцям.

Вершком мистецького виконання в першому відділі концерту було виконання „Байда“ — муз. Г. Хоткевича (в основу покладено історичну думку про Байду), солісти М. Горохів та Ф. Погорілий. Виконання цієї класичної речі потребує від кожного бандуриста глибокого відчуття і втілення його у мистецьку майстерність. І капеля цілковито справилася з поставленою метою.

Радотехніка — це наймолодша, але і наймодерніша галузь сучасної техніки високочастотних струмів. Працюючи для неї, маючи у своїй роботі оригінальні винаходи і вдосконалення, ми репрезентуємо в найкращий спосіб нашу здібність і волю до творчої праці.

У. Р. Ш.

Це тим більше важливо, що капеля тепер повернулася до властивого характерові бандури мистецтва від збочень, де музика бандури була тільки додатком до хору. Після виконання „Байди“ слухачі довго з захопленням вимагали повторення, виявляючи своє захоплення довгими і якими еплесками та вигуками: „Ще!“

Другий відділ концерту був ніби відповіддю всім небагатьом, які ще й сьогодні вважають, що на бандурі можна виконувати лише думи та жартівливі народні пісні, закидаючи національному музичному інструменту — бандурі — примітивізм.

Соліст М. Горохів виконав в супроводі квінтету бандур „Ой, не цвіти буйним цвітом“ в обробці Хоменка та арію Кармелюка з опери „Кармелюк“ композитора Костенка.

В особі співака М. Горохова капеля має висококваліфікованого мистецького виконавця. Особливо виконання арії Кармелюка залишає незабутнє враження. Те величотрагічне українського буття він найкраще втілює у цій арії.

На закінчення концерту капеля відповідала „Гей, не дивуйтеся, добрії люди!“ в обробці Лисенка. Але по закінченні програми таборяни не хотіли покидати залу і гучними оплесками і вигуками „Слава!“ змусили капелю на „біс“ проспівати марш „Вставай, народе!“, який програвив мотушлим закляком до здійснення великої мети — боротьби за Вільну Соборну Україну. Від широкого серця бажаємо успіху капелі в її важкій, але почесній праці.

Присутній.

часто виявлялись в інтерпретуванні співоковок Руданського. Щоправда, діапазон його дещо обмежений — фальшиво звучить в нього передача настроєво-ліричних моментів (напр. з Шевченка), тоді як нюанси гумору досить колоритні і на тлі соковитої літературної мови — могли б при більш вимогливому опрацюванні стати справді мистецькими. Але для цього молодому виконавцеві треба заздалегідь і ретельно відмовитися від дешевих ефектів „власнотворення“ (чи мало маємо добрих авторів-гумористів?) та вульгаризованого підходу у виконанні, бо це викликає невдоволення, несмак і навіть огиду хоча б і в найбільш нібито простого глядача.

З приводу цього хочеться зауважити, що може чи не найбільш винна в неадекватності взагалі нашого жанру художнього читання — українська школа, яка не лише не навчає учнів доброї вимови при голосному читанні, але деякі загумінкові патріоти ще й зараз мовно калічать власних дітей, верто і заметелічена вполюючи в них якунебудь провінційну, чи то навіть і „чистокровну“ чужу вимову на зразок якогось гусячого (прости, Господи!) — „шіканья“...

І звідки ж тоді в нас візьмуться майстри художнього слова?

В. СТАРИЦЬКИЙ

СКИТАЛЬЦІ ПИШУТЬ

Лист з Канадійських лісів

Життя в лісі йде дуже добре. Я собі замовив шити костюм, дуже доброї якості, за 75 дол., добрі черев'яки коштують 6 дол., сорочка 2 дол. Зле лише, що ми тут зустрінулися з комуністами, які перед цим уже були вишколені Москвою на боротьбу з нами. Їхня тактика — це залякування й втягування в свої ряди темніших людей з-поміж емігрантів. Як лише ми сюди приїхали, вони почали співати своєї: „тут Канада, і робота важка, це не жарт. Ви тут, мовляв, пропадете, і лиш наша ювія (проф. союз, — прим. редакції) може вас врятувати. Ходіть в нашу ювію, то дістанете кращу й легшу працю“ і т. ін. Обробка ця йшла не масово, а індивідуально, кожного зокрема. Коли декого з нашого середовища комуністи почали втягати в свій гурт і розселивати поодиноким в різних віддалених частинах Канади поміж комуністів, ми зорганізували Комітет і вивели боротьбу комуністам. Тепер тут йде між нами боротьба на життя й смерть.

Наші люди, два чоловіки, що далися намовити комуністам й вступили в ювію, тепер пізналися на їх брехні й повернули їм ювійні квитки. Комуністи пробують наших, спеціально ж свідоміших, людей

розсилати по інших таборах, щоб потім решту маси взяти в свої руки. Комуністам пощастило втягнути в свою сітку контрактора (керівника табору зі сторони фірми, прим. ред.). Той приїхав одного разу до нас п'яний і хотів взяти голову нашого комітету. Ми писали про все це директору фірми, до провідника УНО та до посла Глинки. За декілька днів після цього приїхав сюди представник Комітету й переконувався, що комуністи ведуть непереможливу в засобах роботу і виходять поза рамки тутешніх демократичних звичаїв. Тепер ця справа розбирається в УНО.

Як лише ми сюди приїхали, то шеф табору казав нам, що на зиму усі місцеві комуністи, старі емігранти, поїдуть додому. Тимчасом, завдяки їхній пропаганді, комуністів, тепер напливає сюди щораз більше і вони пробують нас розложити зсередини. Їм пощастило перемовити 4-ох з наших робітників перейти на іншу роботу в їхнє середовище, але це ще не є для нас великою втратою. Тепер комуністи пробують нас тероризувати, але ми заявили їм, що за одного вбитого ДП згинуть десять комуністів. То тимчасом залишили нас в спокої (УПС) Остаюсь Ваш Ш.

Лист із Бразилії

Високоповажаний Пане Докторе!

... Я працюю тут при ремонті авт, заробляю по 3 крузери на годину. Цей зарібок дуже малий, порівнюючи із зарібком інших, які заробляють (навіть звичайні робітники) по 4-6 на годину. Але для мене і це добре, тому що я тепер набуваю практику, якої мені так бракувало. Жінка працює в отців Василіян.

Щодо підсоння, то воно тут досить добре для нас. Тепер саме тут жнива, і бувають дні погідливі, сонячні, але спеки немає, а коли захмариться, то стає навіть холодно. Ще жодного разу не було такої спеки, як була в Цуффенгазені перед тим, як ми мали виїжджати. В цій Бразилії, говорять наші емігранти, ми ще й досі не нагрілись так, як треба.

Тут, головне, треба опанувати мову, а тоді вже можна їхати, куди хочеш, і шукати кращої праці. Мова не є тяжка, а той, хто знає еспанську мову, дуже швидко опанує португальську.

Тут у Куритібі (Парана) Бразилійський Червоний Хрест побудував новий шпиталь, і в тім шпиталі буде працювати один з наших новоприбулих емігрантів, лікар Б.ко, раніше він перебував в таборі Ельванген. Через один рік він може дістати тутешній диплом лікаря, і це дасть можливість працювати й приватно.

Тут у Прудентополі наші емігранти з Ельвангену закладають молочарню, зокрема інженер Г.ин. Тут ще не поставлена як слід справа з молочарством, що треба намовляти людей, щоб виховувати молочних корів і годували їх у стайнях. Тут той колоніст (селянин) має багато корів, але молока не має. Худоба цілий час пасеться як влень, так і вночі. Коли йдете увечері, то часто зустрічаєте, що лежить по дорозі корів, але молока у людей немає, стаєн для худоби теж немає. Як господар захоче молока, то сідає на коня і їде шукати корову десь у лісі, а коли ввіймає, то мусить добре прив'язати, щоб видогти. Коли корова дає 2-4 літри молока, то вже добра корова. Як бачите, система господарки тут напівдикана.

Колоніст має землі дуже багато, але орної мало. Господарюють так: вирубують грубий ліс на матеріал, а гірше дерево після зрубання лишається доки висохне, потім його випалюють і на згарищі поміж пеньками садять кукурудзу, картоплю, квасолю, а пшеницю просто розсівають, і тоді присипують. Проте, родить все гарно, а після збору врожаю, то те поле лишає на 5-6 років, щоб заросло знову лісом, і робиться те саме. А орати ніхто не хоче, бо, каже, треба корчувати пеньки, а то тяжко. Коли вже ця земля виснажиться без угноєння, то продає і йде далі в ліс, купує знову кільканадцять гектарів і повторює те саме.

Колоністи дуже багато мають курей і свиней, а спитайте скільки, то скаже, що він не знає рахунку, бо то все в лісі, там самі виховуються.

Паранський уряд дуже зацікавлений українськими емігрантами-хліборобами, тому він намагається стягнути до Парани наших людей, переважно хліборобів і уже розмірує землю для них, на одну родину планують по 40 альківрів (один альківр — приблизно 2 гектари), і тим, хто хоче йти на ту колонію, губернатор Парани обіцяє допомогу, а вартість землі буде виплачуватися протягом кількох років — власне, уряд сподівається, що може емігранти запровадять європейську систему господарювання.

Тут міг би велику роль відіграти наш Український Допомоговий Комітет у Куритібі, щоб забрати більше українців до Парани, але він ще слабенький: немає відповідної сильної і рішучої особи, щоб орієнтувалася в переселенчих справах, а також бракує відповідних фондів...

Бразилія, Прудентополь. К. О.

Радіоконцерт

24 січня ц. р. о 5-й годині вечора слухайте КОНЦЕРТ українських народних пісень та композицій укр. чоловічого хору „ВАТРА“ із Швайцарії через Женевську радіостанцію.

Дешева гумористика

Нам, українцям, чи не найбільшим життєвим гумористам у світі, — ніяк не щастить з гумором! Наш філософський гуморизм „надто суб'єктивно-домашній, тобто придатний лише для хатнього вжитку, а не для сцени. Тільки цим, мабуть, і можна пояснити, що „художній читці“, або як ще їх звуть „декламатори“, „рецитатори“, чи „артисти художнього слова“ — культивують такий нехудожній рівень свого „мистецтва“, що жах проймає, слухаючи подібні речі. Стає соромно за тих людей, які, приваблені гучною рекламою, стужені за високомистецьким художнім словом, примушені завжди, як правило, споживати слов'яні порції несмачних і некультурних вихиляних „дотепів“ всіляких безнадійно-провінційних ш. Давидовичів...

Нещодавно було таким самим традиційним способом розрекламовано ще одну „рецитаторську зірку“ — Петра Тимошенка.

Цей читець, треба однак признатися, таки дещо кращий від вищезгаданого, хочби вже бездоганною українською мовою (а в нас і це ідіотське явище!) і певними акторськими здібностями, які часто проливаються крізь всю безирекційність

вислову та захоплюючо-естрадні вульгаризми, очевидно, цілком свідомо пропаговані як самим читцем, так і дирекцією „Урані“ (якийсь новітній космополітичний витвір!) задля примарної слави та (чи не найбільше!)... зарібтку. Це останнє яскраво просвічує як із самого запалливого способу рекламування в усій пресі, в чисельних фото на афішах, так і в зухвалому всюдисущому написі (навіть на програмках!):

„Цей виступ дозволений американською владою під Ч. У-3538“...

— Спробуйте, мовляв, до нас прискิปатися, — нам сама американська влада цю халтуру дозволила, — що тепер нам ви, землячки, зі своїми рецензіями та заввагами!...

Недостача почуття відповідальності виявляє себе в поганому смакові багатьох виконуваних речей, особливо з серії власнотворів, що дозволяє твердити про намагання читця зіграти просто на найневибагливіших інстинктах публіки. Це тим більш боляче, що п. Тимошенко має справжні здібності до дійсно високомистецького художнього читання, ознаки яких найбільш гран-

ПОДЯКИ

Український Центральний Допомоговий Комітет

ЦПУЕ складає якнайширшу подяку 18 мешкацям табору Туттлінген (франц. зона) за збірку на „Коляду“ в сумі 150 НМ.

Керманич Відділу Культури й Освіти не мав змоги відповісти кожному зокрема на ті численні привітання й новорічні побажання, що прийшли на його ім'я. На цій місті керманич Відділу К. й О. сердечно дякує всім, що уділили йому свою увагу, і взаємно вітає всіх і бажає їм найкращого успіху в їх культурно-національній праці.

Керманич В. К. й О. ЦПУЕ д-р Л. Білецький.

Всім Українським Установам, Політичним Проводам, Редакціям та Громадянам в Європі і за океаном, що надіслали нам побажання з нагоди Свят Різдва Христового й Нового Року, складаємо цією дорогою сердечне СПАСИБІ.

Управа Ліги УНВ.

Оцим складаємо нашу ширшу подяку за пожертви, що вплинули до каси Українського Вільного Університету:

1. Іван Федорів, Роттвайль	100.— RM.
2. Петро Кудик, Роттвайль	50.— "
3. Кооператива „Єдність“, Брауншвайг	300.— "
4. Кооператива „Праця“, Кавфбойрен	250.— "
5. Кооператива „Єдність“, Пфорцгайм	200.— "
6. Інж. В. Кунда, Мюнхен	50.— "
7. Інж. М. Ніч, Мюнхен	50.— "
8. Кооператива „Єдність“, Регенсбург	1 500.— "
	2 500.— RM.

Мюнхен, дня 12. січня 1948.

Ректорат
Українського Вільного Університету.

Наука й техніка

Контролювання суцільності
ультразвуком

В процесі виготовлення частин до машин ливарним шляхом часто трапляються технічно неприпустимі внутрішні несучільності металу. Такими несучільностями зокрема є повітряні лузирі, тріщини в швах зварювання тощо. Навіть незначні несучільності (особливо тріщини) дуже понижують міцність машинних частин, роблячи їх непридатними.

В порівнюванні тонких прошарків металевих частин контролювання суцільності переводиться шляхом просвічування проміннями Рентгена. Однак, обмежене проникання цього проміння вглиб металу обмежує також і можливість контролювання.

Тепер в американській машинобудівельній промисловості застосовують нову методи контролювання внутрішніх дефектів ультразвуком. Метод полягає в тому, що на явищі відбивання ультразвукових коливань на границях різноманітності середовищ і сприймання відбитих коливань спеціальним випробувачем з п'єзокварцевого кристалу. Ультразвуковими коливаннями називаються такі коливання середовища (повітря або металу) з короткою довжиною хвилі та великою частотою, які вже не в стані сприймати людське вухо. Відомо, що вухо юнака може сприймати тони від 20 до 20.000 коливань за секунду, вухо ж старої людини не може сприймати більше як 10.000 коливань протягом секунди.

Отже, ультразвукові коливання, розповсюджуючись від збуджувача вздовж металу, в місцях дефектів натрапляють на границю його з повітрям і відбиваються від протилежної стінки повітряного прошарку назад до поверхні металової частини. Тут їх появу сприймає на себе п'єзокварцевий кристаль випробувача, який водиться по поверхні металу. Кристаль п'єзокварцу має властивість при стисканні в місцях натиску створювати електричні напруги протилежних знаків. Виникання цих напруг можна використовувати для одержання слабого електричного струму змінної сили. Зміну сили одержаного струму можна в свою чергу при допо-

мозі приладу, що зветься осцилографом, спостерігати у вигляді світлової кривої на екрані останнього.

Таким чином по зміні форми записаних осцилографом коливань сили електричного струму, що виникає на кінцях п'єзокварцевого випробувача можна точно визначити характер суцільності досліджуваної металової частини.

Новий сорт паперу

Під час війни було винайдено спеціальний сорт паперу для виготовлення топографічних мап. Цей папір мав добре зберігатися і не піддавався пошкодженню від поганої погоди, води і забруднень. На ньому було надруковано мільйони примірників різних військових мап. Свої цінні властивості папір набуває завдяки додаванню до звичайної паперової маси ще однієї смолистої сполуки, яка робить його повністю водостійким до зовнішніх впливів. З закінченням війни відкрилися нові широкі можливості застосування цього сорту паперу. З нього можна виробляти також простирала, тривалі реклами та використовувати його для запаккування вогких харчових продуктів. Папір непрозорий, не коробиться після злутування. Як в сухому, так і в мокрому стані на ньому добре писати. Завдяки своїй глянцевій поверхні він надається до точного багатокольорового друку.

Освітлювальні рурки для ви-
мірювальної техніки

Тепер винайдено оригінальний засіб пропускання проміння світла через гнучкі рурки, яким можна надавати якій завгодно криволінійної форми. Цей засіб особливо корисний в вимірній техніці, де часто виникає потреба тривалого освітлення лише певних місць рухомих частин. Проста таємниця цього засобу пропускання світла полягає в тому, що внутрішню стінку гнучких рureк виложена великою кількістю дрібненьких граней, відбиваючих від яких світло обов'язково, зрештою, потрапляє від одного кінця рурки до другого, як би остання не згиналась.

Ю. Ф.

РОЗШУКИ

— Трофименко Галину, Людмилу, Оксану розшукують родичі. Писати на „Українські Вісті“. 36—16

— Микола Приходько розшукує своїх родичів: Антона, Марію, Володимира, Павла. Відомості подавати на „Українські Вісті“. 215—4

— Великопольського Мирослава, народженого 1925 року, шукає Савин. Regensburg, Ganghofer-Siedlung XIV/38. 211—3

— Рідних і знайомих — Вільхівського Афанасія, Набоку Григорія, Швидкого Макара, Ереська Миколу шукає Ольховський Мефодій. Зголошися на „Українські Вісті“. 229—5

— Пошукує Вільховського Івана, народж. 21 року, Вільховського Афанасія, Набоку Григорія, Швидкого Макара, Ереська Миколу. Зголошуватися на „Українські Вісті“. 207—4

— Вуйко пошукує свого брата ГЕРЦОК МИХАЙЛО, син Івана і Марії з села Кути, повіт Косів. Писати на D. Seniuk, 145 Delaware ave Toronto Ont. Canada. 1

— Сестру Ліду Мінаєву, куму Паму (останньою Фокштедт) пошукує Марія, знайома, рідна (Великопольський р. н.). Писати на Kornberg, Küppel 29, Krs. Rotenburg, Hessen. 2

— Батько Дмитрійчук Микола село Вишів повіт Долина П. Ц. ІРО, Team 1022 Майн-Кастель пошукує сина Дмитрійчука Богдана нар. 1924. Останньо був у Сайбуш, Обершлезен. 1

— Пошукує Кичула Володимира з села Зубоміст, повіт Камінка Струмилова. Писати: Ellwangen (Bayern), Lager IRO, Agm-Bl., Z. 83. Kyschula Hanna. 1

Найкращий український боксер

УРСТ „Довбуш“—Фрайман за час свого півторарічного існування може похвалитись деякими успіхами, зокрема в боксі. На увагу заслуговує один з найкращих змагунів,—це Барчук Роман.

Його поведінка на рингу—скромність, спортова амбіція, точність відвідування тренінгу, пильність, з якою працює над собою, може бути зразком для всіх наших передових змагунів. Ці прикмети є напевно таємницею його гарних успіхів на різноманітних змаганнях.

Тренуватись він почав під кінець 1945 року серед чужинців. У нього середня вага (70 кгр.), має 21 рік віку. Дотепер виграв 13 зустрічей, 1 програв з добрим мюнхенським змагуном Штельцером.

Тепер бере участь в I турнірі в Мюнхені. Тут виграв вже 4 боротьби, а в найближчу неділю виступає в фіналі в середній вазі. Він виступає в барвах німецького клубу S. V. 1880. Дня 11. 1. 1948 р. виступив в Аугсбурзі проти нім. клубу Б. С. К., де поборов свого противника в 1 rundі через К. О.

Тепер також не пропускає жол-

ного тренінгу, старанно готується до боксерського турніру, який організує Т-во „Довбуш“.

Перший боксерський турнір

20 і 21 січня 1948 р. відбудеться в Мюнхені-Фраймані боксерський турнір, який зарозом буде неофіційним змаганням „українського мистецтва“ в боксі на еміграції.

В зв'язку з тим, що виступають майже всі наші змагуни-боксері, ці змагання заповнюються дуже цікавими. Вони дадуть огляд нашої двохлітньої праці в цій занедбаній ділянці спорту.

Участь в турнірі беруть три клуби, які мають боксерські секції: „Лев“—Міттенвальд, „Запоріжжя“—Ашаффенбург, „Довбуш“—Фрайман як господар змагань.

Лев є заступлений 8 змагунами на чолі з нашим відомим боксером тяжкої ваги п. Хоמוю. Боксерська секція УСТ „Лев“ виглядає тепер технічно найкраще. Це переважно молоді змагуни, які при загальній праці над собою можуть досягти високий рівень. Провідником та тренером є п. Хома. Наслідки його

праці вже тепер можна бачити. П. Хома є зарозом добрим змагуном в тяжкій вазі. Його противником буде Кравчик („Запоріжжя“), та правдоподобно Морган („Довбуш“).

Змагуни „Запоріжжя“: Кравчик та Семенюк з огляду на молодість (22 роки), та вагу (вище 80 кгр.) напевно будуть грізними противниками.

Від УРСТ „Довбуш“ виступає 10 змагунів: Рак, Сігней, Герлінський, Барчук, Приндик, Блонарович, Андрійович, Хомин, Натійшак, Морган.

Найкращим змагуном є Барчук Роман, в своїй вазі (середня) він напевно буде безконкурентним.

Боксерський турнір УРСТ „Довбуш“

Дня 20-21 січня 1948 р. відбудеться на Фраймані боксерський турнір, організований спорт. клубом „Довбуш“.

Участь беруть спортові товариства: „Лев“, „Запоріжжя“, „Довбуш“ Початок змагань 19 год. 30 хвилин.

Білетів можна замовляти в секретаріаті клубу.

Управа УРСТ „Довбуш“.

Оголошення

Проситься всіх панів та панів, що записалися на виїзд до Аргентини в групі полк. Куликівського (Штуттгарт-Цуффенгаузен через відпущників в таборах: Мюнхен, Міттенвальд, Аугсбург, Новий Ульм, Ансбах, Етлінген, Ельванген, Карлсруе, Гайдельберг, Мангайм й інших, подати свої адреси до Штуттгарт-Цуффенгаузен Гренадір казарне, Микола Куликівський.

Справа виїзду є актуальна. Кожний член родини мусить мати обов'язково метрику народження.

Зібрану коляду, що в цілості йде на культурно-освітній фонд (Рідну Школу) до ЦПУЕ, слід без проволочки і безпосередньо пересилати до ЦПУЕ, Augsburg, Juden-berg 8-II Bayerische Bank für Handel und Industrie, Augsburg, K-to. Nr. 20 915 (W. Mudryj)

Заповнені і еwentуально невикористані листи разом з посвідками пересилати грошей здавати тим органам, від яких збіркові листи одержано. У поштових переказах обов'язково зазначати, хто переказує, число підписних листів, напис, що це збірка „Коляди“ 1947-48 р. Фінансовий Відділ ЦПУЕ.

Редакція „У.В.“ просить п. Звалинського вислати словник Павловського післяплатою або прийхати самому.

— Ліна та Ріна розшукують дядька Васю Шуть. Вістки слати: Ашаффенбург, редакції „Неділя“ під „Ліна“. 2

Посмертна згадка

Ділимося з українським студентством на скитальщині сумною вісткою, що дня 31. XII. 1937 р. на порозі надійного Нового Року померла по тяжкій короткій недужі студентка

ЛІДІЯ ГУК.

Покійна, що відзначалася шляхетним характером, покинула півторарічну донечку, чоловіка та батьків.

Нехай чужа земля буде їй легкою.

Українська Студентська Громада.

Ми, бувші гімназисти, нинішні студенти, висловлюємо свій глибокий жал з приводу трагічної смерті нашої дорогої професорки ВІРИ ЛЮБАНСЬКОЇ і шлемо щире співчуття її сестрам та педагогічному персоналові Новоульмівської гімназії.

Схилимо чоло перед світлою пам'яттю Покійниці

Студенти УТГІ, УВЕНІ та ІЖВ.

Дня 20 січня 1948 р. о год. 14, в облоку Ц-70, Райнгартказарне—Новий Ульм відбудеться святочне відкриття молитовної залі для богослужень Української Евангельської Баптистської Церкви в українському таборі.

На це свято прибудуть проповідники з інших таборів.

Всіх зацікавлених сердечно запрошуємо.

Рада Укр. Ев. Баптистської Церкви.

ДО НАШИХ ЗАМОВЦІВ

Подаємо таксу оплати за надрукування оголошень в нашому часописі: 1 стор. — 600 НМ, 1/2 стор. — 350 НМ, 1/4 стор. — 200 НМ, 1/8 стор. — 100 НМ, 1/16 стор. — 50 НМ, 1/32 стор. — 25 НМ. В тексті — 100 % надвишки.

РОЗПУКИ — 50 пфеніг. за кожне окреме слово.

Належну суму слід надіслати разом з текстом оголошення.

Без попередньої оплати — оголошень друкувати не будемо.

Адміністрація.

Від Адміністрації

Часопис „Українські Вісті“ виходить двічі на тиждень у середу і суботу. Приймається передплата:

На 1 місяць — 8 НМ

„ 3 „ — 24 НМ

Ціна окремого числа 1 НМ.

ДО ІНШИХ КРАЇН:

На 1 місяць — 10 НМ

„ 3 „ — 30 НМ.

Нових передплатників (Американської і Англійської зон) ласкаво просимо замовляти „Укр. Вісті“ через місцеву німецьку пошту або листом.

Передплату належить вносити заздалегідь, бо нові передплатники одержуватимуть газету лише з 1-го числа наступного місяця.

Організуйте групову передплату та зголошуйтеся для коопортажу. — Коопортажем знизка 20 %. — У справах передплати, одержування часопису, зміни адреси тощо — звертатися листом і особисто до Адміністрації.

Administration „Ukrainiski Wisti“ Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

УВАГА!

Коли хочете в 1948 році емігрувати в Заморські Країни, то вже час почати навчатись відповідних мов. Їх легко опануєте, придбавши

1. Англійсько-український словник

В. Захаркова, біля 15 тис. слів, 478 ст. друку, практичний формат, з приступно-поданою вимовою за міжнародними правилами. В тексті особні словнички амер. і англ. скорочень та імен власних і географічних назв. Ціна 20 нм.

2. Українсько-англійський словник

В. Захаркова, 5000 слів. Ціна 12 нм.

3. Самовчитель еспанської мови П. Меденка. В тексті 35 практичних лекцій, граматики та еспансько-український і українсько-еспанський словнички. Ціна 15 нм.

Замовляти за післяплатою та попередньо-надісланою готівкою у: Mychajlo Boreckij, (13a) Regensburg, Ganghofersiedl. Bl. 7-163.

При гуртових більших замовленнях — знизка.

УВАГА!

Видавничі Спілка
„УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу невмістих дописів листується лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції:

Redaktion „Ukrainiski Wisti“
Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блок „А“ від 8—12 год. щоденно, крім суботи.

Authorized by European Command Civil Affairs Division APO 757 — AG 383.7 — GEC-AGO — 14. July 1947

Druck: Ukrainische Zeitung.
Neu-Ulm, Ludwigstraße 10